

Αύριο δημοπρασία τριετών ομολόγων 1,3 δισ. - Στα 250 δισ. εκτινάσσεται το χρέος

Στα 43 δισ. ο δανεισμός του Δημοσίου

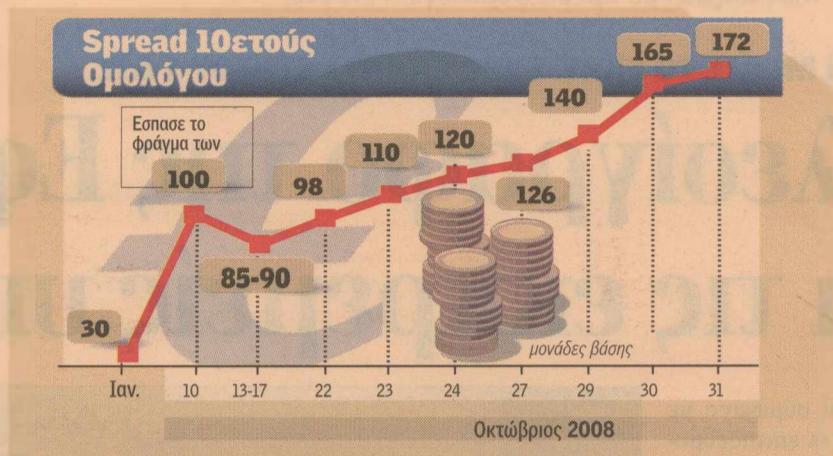
Υπέρβαση 6 δισ. ευρώ σημειώθηκε φέτος. Αυξήθηκαν οι αποδόσεις των ομολόγων εξαιτίας της ανόδου του κινδύνου

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

Την τελευταία, τρίτη δημοπρασία του 2008 πραγματοποιεί αύριο, εκτός απρόοπτου, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους με την επανέκδοση τριετών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου μέσω της οποίας επιδιώκει να δανειστεί 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η επανέκδοση υλοποιείται σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες, αφού η διαφορά απόδοσης του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό παραμένει στα ύψη, αντικατοπτρίζοντας το αυξημένο κόστος με το οποίο δανείζεται το Δημόσιο, ενώ εξαιρετικά περιορισμένη είναι η συναλλακτική δραστηριότητα στην εγχώρια αγορά ομολόγων.

ΥΠΕΡΒΑΣΗ 6 ΔΙΣ. Με τη σημερινή επανέκδοση ο δημόσιος δανεισμός από τις αρχές του έτους διαμορφώνεται περίπου στα 43 δισεκατομμύρια ευρώ έχοντας καταγράψει σημαντικές υπερβάσεις της τάξης των 6 δισεκατομμυρίων ευρώ από τον αρχικό στόχο εξαιτίας της προβληματικής πορείας στην

εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Ο ΟΔΔΗΧ ανακοίνωσε την Παρασκευή ότι ακυρώνει μία δημοπρασία πενταετών ομολόγων που είχε προγραμματίσει, καθώς κρίνει πως δεν απαιτείται. Ακόμη κι έτσι όμως ο δημόσιος δανεισμός φέτος έχει «ξεφύγει» αφού, επισήμως, θα «κλείσει» περίπου σε 43 δισ. ευρώ ενώ τα τεράστια αυτά ποσά αντλήθηκαν από τις αγορές με ιδιαίτερα υψηλό κόστος, εξαιτίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης που υποβάθμισε την ποιότητα των ελληνικών ομολόγων με αποτέλεσμα οι επενδυτές να δανείζουν τη χώρα με σημαντικά υψηλότερο κόστος.

»»

Το spread

του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό bund εδώ και αρκετές εβδομάδες βρίσκεται άνω των 100 μονάδων βάσης

Ο δείκτης ποιότητας των ελληνικών ομολόγων, δηλαδή η διαφορά απόδοσης, spread, του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό Bund εδώ και αρκετές εβδομάδες βρίσκεται άνω των 100 μονάδων βάσης, ενώ «δοκίμασε» και τα ιστορικά υψηλά επίπεδα των 175 μονάδων. Την Παρασκευή κινήθηκε στη ζώνη των 145 μονάδων, έχοντας ακολουθήσει ανοδική πορεία από τη Δευτέρα που ήταν στις 134.

Το τελευταίο διάστημα, οι επενδυτές βλέπουν πως οι οικονομίες επιβραδύνονται με ταχύτερο ρυθμό από ότι αρχικά αναμενόταν με αποτέλεσμα να εντείνεται

40 και πλέον δισ. στο χρέος

Διογκώνονται οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, φέτος το οποίο εκτινάσσεται πλέον στα 250 δισ. ευρώ. Για την εξυπηρέτησή του θα απαιτηθούν υψηλά κεφάλαια και τον επόμενο χρόνο, άνω των 40 δισ.

Το γεγονός αυτό

δημιουργεί πρόσθετη ανησυχία στο υπουργείο Οικονομίας, καθώς δεν προβλέπεται να εξαλειφθούν οι κραδασμοί της χρηματοπιστωτικής κρίσης εντός του α' εξαμήνου του έτους, όταν και υλοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του δανειακού προγράμματος κάθε χρόνου, εξαιτίας της διάρθρωσης των λήξεων των ομολόγων.

η τάση για αποφυγή κινδύνου (risk aversion) και να μεταφέρονται κεφάλαια προς ομόλογα χωρών με ισχυρότερες οικονομίες, και αγορές με υψηλότερη ρευστότητα, όπως της Γερμανίας.

Στο κλίμα αυτό, πιο ευάλωτες οικονομίες, όπως η ελληνική και η ιταλική, με υψηλά και διευρυνόμενα ελλείμματα, καθίστανται λιγότερο ελκυστικές με τους επενδυτές να ζητούν υψηλότερες αποδόσεις ως αντιστάθμισμα κινδύνου για να αγοράσουν ομόλογα, πυροδοτώντας το ράλι των spread και ρευστοποιώντας ελληνικών ομολόγων.

ΧΡΕΟΣ Η κατάσταση προβληματίζει έντονα το οικονομικό επιτελείο που βλέπει να διογκώνονται οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, φέτος το οποίο εκτινάσσεται πλέον στα 250 δισ. ευρώ.

Για την εξυπηρέτηση του θα απαιτηθούν υψηλά κεφάλαια και τον επόμενο χρόνο, άνω των 40 δισ. ευρώ, κάτι που δημιουργεί πρόσθετη ανησυχία στο υπουργείο Οικονομίας καθώς δεν προβλέπεται να εξαλειφθούν οι κραδασμοί της χρηματοπιστωτικής κρίσης εντός του πρώτου εξαμήνου του έτους, διάστημα στο οποίο παραδοσιακά υλοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του δανειακού προγράμματος κάθε χρόνου, εξαιτίας της διάρθρωσης των λήξεων των ομολόγων.

Απαισιόδοξες προβλέψεις επιχειρηματιών

Πτώση των ελληνικών εξαγωγών 10% το 2009

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΤΣΑΧΑΚΗ

Οι καλύτεροι «πελάτες» των εγχώριων προϊόντων είναι είτε χώρες της Δυτικής Ευρώπης που βρίσκονται ήδη σε ύφεση (Γερμανία Ιταλία κ.α.) είτε χώρες της Βαλκανικής όπως η Βουλγαρία και η Ρουμανία των οποίων τα νομίσματα ελέω κρίσης βρίσκονται σε ελεύθερη πτώση.

Υπό το πρίσμα αυτό στελέχη εξαγωγικών επιχειρήσεων πιστεύουν ότι το 2009 θα είναι μία χρονιά εξαιρετικά δύσκολη και δηλώνουν πως αν η πώση της αξίας των εξαγωγών κρατηθεί κάτω από το 10% θα είναι μια πολύ ικανοποιητική εξέλιξη. Προσθέτουν πως με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και την έλλειψη ρευστότητας είναι σίγουρο πως η πρόβλεψη στο προσέδιο του προϋπολογισμού για αύξηση των εξαγωγών κατά 5,2% δεν θα επιβεβαιωθεί.

Επίσης θεωρείται βέβαιο ότι οι ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες θα επιχειρήσουν εντός

του ερχόμενου έτους στροφή προς αναπτυσσόμενες χώρες με μικρότερα προβλήματα αλλά θα έχουν να αντιμετωπίσουν αυξημένο ανταγωνισμό καθώς η ίδια τακτική αναμένεται να ακολουθηθεί και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Γίνεται έτσι αντιληπτό ότι με δεδομένο ότι στις χώρες αυτές η ζήτηση θα περιοριστεί δραστικά και ανάλογα θα κινηθούν και οι εισαγωγές αγαθών επηρεάζοντας δυσμενώς και το ελληνικό εξαγωγικό εμπόριο.

Ο κ. Βασίλης Θωμαΐδης πρόεδρος του ΣΕΒΕ επισημαίνει ότι θα πρέπει να γίνει προσπάθεια αφενός να μη καθούν κατά το δυνατόν μερίδια αγοράς σε ανεπτυγμένες οικονομίες και αφετέρου να επιχειρηθεί ενδυνάμωση της ελληνικής παρουσίας σε αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Ρωσία.

Όσον αφορά τώρα την πορεία των εξαγωγών στο 9μηνο του 2008 εμφανίζονται μικρή αύξηση σε αξία κάτω του 3%. Αν συνυπολογιστεί και ο πληθωρισμός προκύπτει ότι σε ποσοτήματα προϊόντων παρατηρείται μείωση.

Ελληνικές εξαγωγές (ανά χώρα προορισμού)					
Χώρες	2006	2007	Ιαν. - Αύγ. 2008	Μερίδιο 2007	Μεταβολή %
1. Γερμανία	1.878.461.127	1.980.259.847	1.266.040.097	11,5	5,4
2. Ιταλία	1.861.920.367	1.841.119.777	1.361.512.660	10,7	-1,1
3. Κύπρος	890.595.341	1.111.917.134	703.585.535	6,5	24,9
4. Βουλγαρία	1.052.486.100	1.109.921.720	827.117.032	6,5	5,5
5. Βρετανία	991.840.629	932.287.663	541.558.120	5,4	-6,0
6. Ρουμανία	595.821.875	774.654.005	492.474.023	4,5	30,0
7. Γαλλία	733.289.546	716.174.758	470.703.817	4,2	-
8. ΗΠΑ	725.842.484	692.619.240	470.546.791	4,0	-4
9. Τουρκία	847.993.556	620.223.658	446.810.326	3,6	-
10. Ισπανία	667.082.687	580.392.031	360.426.368	3,4	-
Λοιπές χώρες	6.406.323.931	17.148.240.273	11.317.043.770	100,0	-
Σύνολο	16.651.657.643	17.148.240.273	11.317.043.770	100,0	-

Πη:

Τον Σεπτέμβριο σημειώθηκε οριακή αύξηση 1,3%. Η παρατηρούμενη άνοδος αποδίδεται κατ' αποκλειστικότητα στις εμπορευματικές συναλλαγές με τις χώρες εκτός Ε.Ε., όπου σημειώθηκε ενίσχυση κατά 16,5%, ενώ αντίθετα οι ενδοκοινοτικές εξαγωγές), μειώθηκαν κατά 7,5% συγκριτικά με το Σεπτέμβριο 2007.

ΚΛΑΔΟΙ Πιο αναλυτικά εξετάζοντας την πορεία των ελληνικών εξαγωγών ανά κυριότερο κλάδο πρώτος σε εξαγωγιμότητα είναι

τα βιομηχανικά προϊόντα, τα βάνουν μερίδιο 62,8%. Δεύτερη είναι ο κλάδος των αγροτικών προϊόντων που συνεισφέρει στις εξαγωγές με 20,2%, με ετήσια αύξηση που σε 11%. Από τα προϊόντων ωστόσο καταγράφουν... Τρίτος κλάδος... σφέρουν με... παράλλη...